

పంట ఎండి.. గుండె మండిన రైతున్న

'నీ కాలొక్క సారూ.. సాగునీళ్లు ఇయ్యండి'..

ఇది ధర్మాలో అధ్యక్షుని సీటికి ఓ రైతు విజ్ఞప్తి.

'సావనైనా సంతా.. నీళ్లిచ్చేదాకా కదలం'..

ఇది వాహనాలకు అడ్డుపడ్డ మరో రైతు ఆవేదన.

కాంగ్రెస్ తెచ్చిన కరువుతో కండ్ల ముందే పంటలు ఎండుతుంటే అన్నదాతల ఆగ్రహం కట్టలు తెంచుకుంటున్నది. సాగునీళ్ల కోసం సర్కారుపై సమరం సాగిస్తున్నారు. రోజుకొక చోట రోడ్లెత్తుతున్నారు. పంటలను కాపాడుకునేందుకు బోర్డు, ట్యాంకర్లు అడ్డెత్తు తెప్ప కుని అగచాట్లు పడుతున్నారు. పంటల పరిశీలనకు రాని ప్రభుత్వంపై ఆక్రోశం వెల్లడవుతోంది.. రైతులను వెతుక్కుంటూ వచ్చిన గులాబీ నాయకులను గుండెలకత్తుకుని గోడు చెప్పకుంటున్నారు.

- నమస్తే తెలంగాణ, న్యూస్ నెట్వర్క్



● **నీళ్లిచ్చేదాకా కదలం**

నీళ్లు లేక పంటలు చేతికందే దశలో ఎండిపోతున్నాయని, వెంటనే వివర ఆయకట్టుకు సాగునీళ్లు ఇవ్వాలని మంగళవారం పెద్దపల్లి జిల్లా మంథని పట్టణంలోని పోవమ్మపాడు, మల్లెపల్లికి చెందిన రైతులు ధర్మా నిర్వహించారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే సాగునీటి తరఫు మొదలైందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఇటు కన్నాల్ ప్రాజెక్టు నీరు అందక, అటు ఎసారెస్సీ, గుండారం రాక పంటలు పూర్తిగా ఎండిపోతున్నాయని వాపోయారు. పంటలకు నలబదా సాగునీరు అందిస్తామని చెప్పిన తాము పంటలు సాగుచేశామని, తీరా ఇప్పుడు సాగునీరు ఇవ్వకపోతే తాము అప్పుల పాల్మై రోడ్ల మీద చచ్చాల్సిందేనని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సాగునీళ్ల కోసం ధర్మాని విరమించేది లేదని పట్టుబట్టారు.

-మంథని

● **తూము ధ్వంసం**

పెద్దపల్లి పట్టణ జీవదార ఎల్లమ్మ గుండమ్మ చెరువు (మినీ ట్యాంక్ లాండ్) తూమును కొండరు గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ధ్వంసం చేశారు. దీంతో రెండ్రోజులుగా నీరు తాగు వ్యర్థా పోతున్నది. ఈ విషయాన్ని తెలుసు కున్న మున్సిపల్ కమిషనర్ ఆకుల వెంకటేశ్, సిబ్బంది మంగళవారం వచ్చి తూమును పరిశీలించి వెంటనే సిబ్బంది మరమ్మత్తులు చేపట్టారు. ఈ ఘటనపై ఇరిగేషన్ శాఖ అధికారులకు సమాచారం ఇచ్చామని, వారిపై చర్యలు తీసుకుంటారని తెలిపారు.

-పెద్దపల్లి



● **పట్టించుకోకుంటే ప్రజా ఉద్యమమే**



పంటలెండిన రైతుల బాధలు చూస్తుంటే గుండె తరుక్కుపోతున్నదని బీఆర్ఎస్ కరీంనగర్ ఎంపీ అభ్యర్థి బోయినపల్లి వినోద్ కుమార్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రైతులు సర్దిపోతున్నా కాంగ్రెస్ సర్కార్ స్పందించడం లేదని మండిపడ్డారు. అన్నమో రామచంద్రా.. అంటూ అభ్యర్థిని కనికరించడం లేదని ధ్వజమెత్తారు. రైతులను ఆదుకోకుంటే బీఆర్ఎస్ అభ్యర్థి ప్రజా ఉద్యమం చేపడుతామని హెచ్చరించారు. మంగళవారం రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా ఇల్లంపాడుకుంట మండలం రహీంఖాన్ పేటలో ఎండిన పంట పొలాలను చూడే ఎమ్మెల్యే రసమయ్య బాలకిషన్, జడ్పీ చూడే ప్రెవెన్షన్ కుల ఉమ, జడ్పీ వైస్ చైర్మన్ సిద్ది వేణుతో కలిసి పరిశీలించారు. టైమ్స్ పర్యటిస్తూ ఎండిన ప్రతి పంటనూ పరిశీలించి, ప్రతి రైతును కలిసి వారి బాధలను విన్నారు.

- రాజన్న సిరిసిల్ల, నమస్తే తెలంగాణ

● **రైతున్న కన్నీరు.. పాలాలకు ట్యాంకర్ నీరు**

కాంగ్రెస్ పాలనలో అన్నదాతకు సాగునీటి కట్టం వచ్చింది. చేతికందే దశలో పంటలు కండ్లముందే ఎండిపోతుంటే.. వాటిని కాపాడుకునేందుకు రైతులు భగీరథ ప్రయత్నమే చేస్తున్నారు. రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లా పండుర్ల మండలం లింగంపేట రైతు కంటెర్నెట్ రెండవరాల భూమి కౌలుకు తీసు కొని వలసాగు చేశాడు. నీళ్లు రాక పంట ఎండిపోతుంటే.. చూడలేక ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని పాలిస్తున్నాడు. ఇప్పటికే పెట్టుబడికి రూ.1.50 లక్షలు వెచ్చించానని, ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యంతో పంటకు కావాల్సిన నీటిని కొనుగోలు చేసే దుర్భర స్థితి వచ్చిందని వాపోయాడు.

- చంద్రు



● **ఎకరాకు 25వేలు ఇవ్వాలి**



రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ముందుమాట్ లేకపోవడంతో రాష్ట్రంలో 20 లక్షల ఎకరాల్లో పంట నష్టం జరిగింది మాజీ ఎంపీ బదుగుల లింగయ్య యాదవ్ అన్నారు. కాంగ్రెస్ వందరోజుల పాలనలో 180 మంది రైతుల ఆత్మహత్య చేసినట్లుగా తెలిపారు. సూర్యాపేట జిల్లా చేరేడుపల్లె మున్సిపాలిటీ పరిధిలోని బట్ల నవనానికుంటలో ఎండిపోయిన పరి పాలాన్ని బీఆర్ఎస్ నాయకులతో కలిసి మంగళవారం ఆయన పరి శీలించారు. ఈ సందర్భంగా బదుగుల మాట్లాడుతూ.. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే నాగార్జున సాగర్ ఎడమ కాల్వ పరిధిలోని పరి పాలాలు ఎండిపోయినట్లు ఆరోపించారు. ఎండిన పంటలకు ఎకరానికి రూ.25 వేల చొప్పున నష్టపరిహారం అందించాలని డిమాండ్ చేశారు.

- నేరేడుచర్ల



రెండు నెలల్లో 32 బోర్ల తవ్వకం

నీళ్లు పడని ఈ బోరును చూస్తున్న ఈ రైతు పేరు కుండ్లూ రామచంద్రెడ్డి. ఊరు ఏనువూర్తి పరిధిలోని డి-37 ప్రధాన కాల్వ ఏరులోని డి-37 మండలం జిల్లా గడ్డలగూడెం. 20 ఎక రాల్లో బిల్లులు, నిమ్మ తోటలు, 3 ఎక రాల్లో వరి సాగు చేస్తున్నాడు. వడం ధ్నగా ఇది బోర్లతో సక్కువగా పంటలకు నీరుంబున్నాడు. డిసెంబర్ నుంచి నీటి కష్టాలు మొదలయ్యాయి. కండ్లముందే ఎండుతున్న చేసుకునే సాగునీటిని ముందుకు తీసుకురావడానికి ధర్మాని కేసులను తెచ్చి మొత్తం 32 బోర్లు తవ్వించాలని, రెండు నెలల కాలంలో 20 ఎకరాల్లో అన్నివైపులా నీటి కోసం తోర్చించాడు. సుమారు రూ. 10 లక్షలు బోర్ల వీరు తోర్చించాడని వాపోయాడు. అయినా తోటలకు నలబదా నీళ్లు రాలేదు. ఇది ఒక్క రాష్ట్రవ్యాప్తంగానే కాదు. ఏనువూర్తి పరిధిలోని మెజారిటీ వడ్ల తోటల రైతుల పరిస్థితి ఇలాగే ఉంది. వారంతా నీటి కోసం భగీరథ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నా ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ఎటువంటి ఉపకారం చేరకుండా లేకపోవడం రైతులను మరింత కుంగబోస్తున్నది.

'బోరు' మంటున్న బత్తాయి రైతు

- సాగు నీళ్లు లేక ఎండుతున్న తోటలు
- వరి పంట ఎండితే ఒక సీజన్ కే నష్టం..
- తోటలు ఎండితే విదారెండ్ర దుగుబడి బుగ్గిపాలు
- ఒక్కో రైతు పదుల సంఖ్యలో బోర్ల తవ్వకం
- బోర్లలో లక్షలు పోసినా చుక్కనీళ్లు రాకపోయే

సల్లగొండ ప్రతినది, మార్చి 28 (నమస్తే తెలంగాణ) : నాగార్జునసాగర్ రిజర్వాయర్ నుంచి నీటిని ఎత్తిపోసి తాగునీటితోపాటు సాగునీటి అవసరాలు తీర్చేది ఎలిమినేటి పావనపల్లి ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టు (ఎమ్మార్పీ). హైదరాబాద్ జంటనగరాలు, ఉమ్మడి నల్ల గొండ జిల్లాలో తాగునీటి సరఫరాతోపాటు మూడు లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు సాగు నీరుందిస్తూ జిల్లా ప్రజలకు గుండెకాయలా ఉంటున్నది. ఇలాంటి ప్రాజెక్టు పరిధిలో ఈ సీజన్లో పూర్తిస్థాయిలో కరువునాయలు నెల కొన్నాయి. సాగర్ కు ఈసారి సరైన పరద రాక పోవడం వల్ల ఎమ్మార్పీ ఆయకట్టుకు సాగు నీటి విడుదల జరుగలేదు. యానగిలో ఒక్క సారి కూడా ప్రధాన కాల్వ ద్వారా వెళ్తుంది. కుంటలను నింపలేదు. ఎమ్మార్పీ ఆయకట్టు పరిధిలో రైతులు వరి కంటే కూడా ఎక్కువగా బత్తాయి, నిమ్మ వంటి తోటలు సాగు చేస్తారు. వరి పంట ఎండిపోతే ఈ సీజన్ వరకే నష్టం జరుగుతుంది. కానీ తోటలు ఎండిపోతే విదా

పంటలు ఎండిపోయినట్లు అంచనా. నల్ల గొండ జిల్లాలోని 13 మండలాల పరిధిలో మిస్ రింబి ఉన్న ఎమ్మార్పీ ఆయకట్టులోని బావుల్లో చుక్క నీరు లేకపోగా బోర్ల తవ్వకం చేశారు. పది మంది రైతుల కోసం ఆరేడు గురు రైతులకు చెందిన ఒకటి, రెండో బోర్లు ఎండిపోయిన పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నాయి. దాంతో సంక్రాంతి తర్వాత నుంచి బోర్ల తవ్వ కాలు మొదలయ్యాయి. అప్పటి నుంచి ఇప్పటి వరకు ఒక్కో ఊరిలో వందల బోర్లు చేశారు. పదికరాలకు పైగా సాగునీటి రైతు సగటున పదికి పైనే బోర్లు వేసినట్లు అంచనా. పండ్ల తోటలు ఎక్కువగా ఉన్న పల్లెల్లో పగలు, రాత్రి తేడా లేకుండా బోరుబండ్ల శబ్దాలు చోరైతు తున్నాయి. పంట పొలాల్లో ఎక్కడ చూసినా నీళ్లు రాక పడిలేని బోరు గుంతల ప్రత్యక్షమవుతున్నాయి. డి-5 నుంచి డి-5 వరకు ఉన్న హైలెవెల్తోపాటు లోలెవల్ కాల్వల కింద దాదాపు అన్ని గ్రామల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి కని పిస్తున్నది. ఎండుతున్న పంటలను కాపాడుకు నేందుకు 300-400 ఫీట్లలో బోర్లు వేసిన

ఏడు బోర్లు వేసిన.. చుక్కనీళ్లు రాలే!

మరి ముప్పవర్ణి గ్రామం. రెండు దశాబ్దాల తరువాత మా ఊరికి కరువొచ్చింది. 20 ఎకరాల్లో బిల్లులు తోట, మరో 15 ఎకరా లో వరి పాలం పెట్టిన. మరో వివిధ ఫలకాలు కౌలు తీసుకుని పరిధిని. నా పంటల సాగుకు పది రోజులు ఉండేవి. యానగిలో మరో 7 బోర్లు వేశా. ఒక్కో బోరు 300 ఫీట్ల నుంచి 400 ఫీట్ల వరకు వేసినా చుక్కనీరు పడలేదు. దిక్కుతోచక బోర్లలో కడి గిండా, అప్పటికే పరిపంట 10 ఎకరాల వేరే ఎండిపోయింది. ఇక బత్తాయి తోట ఎండిపోతుంటే భయంతో నిద్రపడుతుంటే. ట్యాంకర్ల తోట నీటిని తెచ్చి బత్తాయి మొక్కలను కాపాడుకుంటున్నా. - బైరెడ్డి అసంకెడ్డి, ముప్పవర్ణి, నల్లగొండ మండలం

తాగునీటి సరఫరాపై ఆందోళన వద్దు

సీఎస్ శాంతికుమారి పైదరాబాద్, మార్చి 28 (నమస్తే తెలంగాణ) : రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రధాన రిజర్వాయర్లలో సరిపడా నీటి లభ్యత ఉన్నదని, వేసవిలో తాగునీటికి ఇబ్బందులు లేవని సీఎస్ శాంతికుమారి స్పష్టం చేశారు. సోమవారం రాష్ట్రంలో తాగునీటి సరఫరాపై కల్లెక్కతో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా సమీక్షించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ.. తాగు నీటి సమస్య తలెత్తకుండా 'సమగ్ర యాక్షన్ ప్లాన్' కు నిధులు విడుదల చేశామని చెప్పారు. బోర్ల షషింగ్, ఫైవల మరమ్మత్తులకు ఆడిశాలు ఇచ్చారు. క్షేత్ర స్థాయి అధికారులు, నోడల్ అధికారులతో ప్రతిరోజూ డిలీ కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించాలని కల్లెక్కను ఆదేశించారు. జిల్లాలలోని నిరుడు మాదిరిగానే నీటి మట్టాలు ఉన్నాయని, అయినప్పటికీ ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లను కూడా రూపొందించుకోవాలని కల్లెక్కను సూచించారు. ఏ డ్రీల్ రెండో వారం తర్వాత రిజర్వాయర్ల నుంచి ఎమ్మెల్యే పంపింగ్ను చేపడ తామని చెప్పారు.

